

MYSTERY GUEST

Vrolijke mix in Harlingen

Eerdere samenvoegingen tussen boekhandel en bibliotheek, bijvoorbeeld in Vlissingen en Dordrecht, waren niet echt succesvol. Hun raakvlakken blijken in de praktijk kleiner dan gedacht. Toch wordt in Harlingen opnieuw een poging gewaagd: Boekhandel Van der Velde vormt de ingang van zowel de bibliotheek als van het lokale museum. Reden voor de mystery guest om in Friesland te gaan kijken.

Aan de buitenkant is het uiterst smaakvol aangepakt, de drie verschillende historische panden waarin bibliotheek, boekhandel en museum zijn gehuisvest hebben hun eigen karakter behouden. Alleen boven de deur van de boekhandel staat een bescheiden aanduiding: 'bibliotheek boekhandel museum', waar je makkelijk aan voorbijloopt. Maar wie de boekhandel binnenstapt, wordt aangenaam verrast door de eigentijdse kleurige inrichting en een café met terras achterin. Halverwege linksaf gaan leidt naar het museum, halverwege rechtsaf de trap op gaan leidt naar de bibliotheek.

Tuin

De bibliotheek heeft twee verdiepingen van een prachtig historisch pand in gebruik voor het publiek. Op de zolder is er een ruimte voor activiteiten. De verschillende ruimtes zijn beperkt, maar slim verbouwd, met veel felle kleuren en duidelijke herkenbare elementen van de *black-box* formule. Aan de achterkant kijkt men uit op een prachtige tuin, waar 's zomers ook in gezeten kan worden. Bij binnenkomst stuit men meteen op een kleine maar drukbezochte leestafel en een kleine, vrijwel voortdurend bemande balie. In Harlingen is de leestafel nog klassiek: er zitten vooral oudere mannen de krant te lezen en er wordt graag een praatje gemaakt. Het aanbod aan kranten en tijdschriften is prima voor een kleine bibliotheek. Op deze verdieping zijn onder andere de grootletterboeken (veel!) en de dvd's te vinden. Verder is er de ruimte waar met de pc gewerkt kan worden en activiteiten georganiseerd worden. Er staan aardig wat gereserveerde titels te wachten om afgehaald te worden; ideaal natuurlijk als aanvulling op de aanwezige kleine maar aantrekkelijke collectie.

RAPPORT

Vestdijk

Op de tweede verdieping staat het grootste gedeelte van de collectie, de romans en de non-fictie en de boeken voor de jongste kinderen. Is er Vestdijk? Natuurlijk is er Vestdijk. In hoeverre diens boeken ook geleend en gelezen worden, blijft de vraag. Op de eerste verdieping is er ruimte om te werken, op de tweede vooral om lekker te zitten op een rode bank, vlak bij de grote ramen. Er is een taalpunt en een digitaalpunt, waar op gezette tijden hulp geboden wordt aan wie daar behoefte aan heeft. Er worden cursussen gegeven, voorstellingen georganiseerd en bijvoorbeeld in samenwerking met het welzijnswerk een zorgspreekuur gehouden over 'langer thuis blijven wonen'. Het personeel is uiterst vriendelijk en herkenbaar aan een badge. Fries spreken is wel een voorwaarde, want dat gebeurt uiteraard veelvuldig in Harlingen. De bezoekers van de bibliotheek zijn zonder uitzondering goed te spreken over de nieuwe bibliotheek en hebben er snel hun weg gevonden. 'Hartstikke mooi en ik kan niet wachten tot we buiten kunnen zitten!' aldus een van de bezoekers aan de leestafel.

TEKST: WENDY DE GRAAFF FOTO'S: GERARD VAN BEEK

Reactie Bibliotheek Harlingen

De zolder is niet geschikt voor activiteiten, het souterrain wel. Daar hebben onze taalcuristen bijvoorbeeld les. Iedere woensdag is er een taalcoördinator die spreekuur houdt. De curisten komen de hele week met hun taalmaatje. Juist in Harlingen spreken we geen Fries, maar Harlings, (dat is echt een groot verschil). Van al onze locaties is dit de minst Fries sprekende bibliotheekvestiging. Ook een aantal medewerkers van team-Harlingen spreekt geen Fries, maar dat is geen bezwaar. Vlak voor het bezoek van de mystery guest hadden we een gezamenlijk openingsweekend, dus er zijn zeker wel gezamenlijke activiteiten en er staan er nog heel wat op stapel. Verlengen is gratis bij ons. Bij een budgetabonnement betaal je € 1,50 euro per boek, dat abonnement kost € 5. Wij zijn het hele jaar zeven dagen in de week open. De avondopening is verdwenen omdat er gemiddeld zeven gebruikers waren. In overleg met deze gebruikers is de avondopening gestopt. Zeker nu we op zaterdag tot 17.00 uur open zijn en op zondag van 12.00-17.00 uur, zijn de bezwaren weggenomen.

Tips

Goed, beter, best.. Wat valt er nog te verbeteren aan de bibliotheek van Harlingen?

- Herkenbaarheid van buitenaf.
- Communicatie van activiteiten op site.
- Avondopenstelling.

Locatie

De bibliotheek ligt in het historische centrum van Harlingen, op de best denkbare plek.

Exterieur

Museum, boekhandel en bibliotheek zijn in drie historische panden naast elkaar gevestigd. De centrale ingang is tevens de ingang van boekhandel Van der Velde en valt niet als zodanig op. De mystery guest liep er eerst voorbij. Banners of een flink bord is geen overbodige luxe, ook omdat bij het museum en de bibliotheek vanaf de straat niet zichtbaar is wat er gebeurt.

Interieur

De *black box*, met veel displays en plekken om te zitten, praktisch en eigentijds.

Uitstraling

Vrolijk, door het gebruik van veel kleur. Prettige mix van het klassieke pand, met bijvoorbeeld een prachtig gerestaureerd plafond, en eigentijdse elementen, zoals een lichte marmoleumvloer.

Logistiek

De collectie is verdeeld over twee verdiepingen en is goed vindbaar door duidelijke aanduidingen op muren en kasten.

Activiteitsaanbod

Een breed en aantrekkelijk aanbod voor een kleine bibliotheek. Goed vindbaar op de site. Er is een flyer met de activiteiten per seizoen. Van activiteiten samen met de boekhandel of het museum valt helaas (nog?) niets te zien.

Collectie

De collectie is klein maar aantrekkelijk en goed gesaneerd. Opvallend goed aanbod van kranten en tijdschriften. Er is op een andere locatie ook nog een kunsttuintje.

Site

Eenvoudige site zonder toeters en bellen, waarop je alles wat je wilt zonder al te veel klikken kunt vinden. Activiteiten alleen voor Harlingen opzoeken is niet zo makkelijk. Meer informatie over de burens - boekwinkel en museum - zou je wel verwachten.

Computers

Er is een werkruimte met vier pc's. Voldoende ruimte om met een eigen laptop te werken.

Tarieven

Een kennismakingsabonnement voor drie maanden kost € 12,50, een digitaal abonnement € 42, een basisabonnement € 50 en een luxe abonnement € 70. Friesland kent geen boete en dat doet men als volgt: twee keer gratis verlengen, daarna kost het € 1,50 per item.

Openingstijden

Hier zit wel een addertje onder het samen-met-de-boekwinkel-wonen-gras... Op maandag is de bibliotheek open van 13.00 uur tot 18.00 uur, op dinsdag tot en met vrijdag van 9.30 uur tot 18.00 uur, op zaterdag van 9.30 uur tot 17.00 uur en in de wintermaanden op zondagmiddag van 12.00 uur tot 17.00 uur. Ten minste één avond open wordt wel gemist.

Personeel

Behulpzaam personeel, herkenbaar aan een badge. Wel lastig dat er twee verdiepingen zijn en regelmatig slechts een personeelslid.

Bibliotheek in cijfers

1. Inwonertal gemeente Harlingen: 15.760.
2. Aantal leden: 4186 (26,5%). Betalende leden: 1479, tot 18 jaar: 2707.
3. Omvang collectie: 17.000 boeken en 2000 andere media, zoals tijdschriften, dvd's en luisterboeken.
4. Aantal uitleningen in 2018: 91.444.
5. Bibliotheken Noord Fryslân: Harlingen, Franeker, Sint Annaparochie, Dronryp, Dokkum, Kollum, De Westereen, Buitenpost, Surhuisterveen, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog.
6. Aantal fte's: 2,25 fte voor 7 dagen. Back-office werkt voor alle vestigingen centraal, dus ook de klantenservice (is niet meegenomen in deze berekening).
7. Aantal vierkante meters: totaal boekhandel en bibliotheek 872 vierkante meter waarvan de boekhandel 150 vierkante meter huurt, leestafel bij de boekhandel is gezamenlijk, zoals ook de vide met garderobe en toiletgroep.
8. Openingsdatum: sinds 18 januari 2019 is de huidige bibliotheek met boekhandel open.
9. Architect en binnenhuisarchitect: OdV Assen.
10. Bijzonderheden: 'We zijn trots op de inspirerende samenwerking met de boekhandel en onze bescheiden makersplaats'.

Harlingen en de 5 functies van de bibliotheekwet:

1. ter beschikking stellen van **kennis en informatie**: ****
2. bieden van mogelijkheden voor **ontwikkeling en educatie**: ****
3. bevorderen van het **lezen** en het laten kennismaken met **literatuur**: ***
4. organiseren van **ontmoeting en debat**: ***
5. laten kennismaken met **kunst en cultuur**: ***